

Конкурс «Учитель року» як майданчик для професійної самопрезентації педагога

Т. Мастеркова,

старша викладачка кафедри
суспільно-гуманітарних дисциплін,
комунальний заклад «Житомирський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради
e-mail: tata_master62@ukr.net

Сучасний педагог у своїй щоденній діяльності має бути орієнтований на гуманістичні цінності, повинен бути здатним готувати учнів до вміння жити у цивільному демократичному суспільстві, самостійно приймати рішення у запропонованій ситуації вибору.

Вирішення таких завдань можливе за наявності педагогів, які мають належну професійну кваліфікацію та компетентність, тобто здатність до виконання професійно-педагогічних функцій відповідно до прийнятих у сьогоденні соціумі норм і стандартів. Цим пояснюються зміни як у вимогах до професійної компетентності педагога, так і у проведенні заходів, які сприяли б його професійному вдосконаленню.

Зростає значимість різних форм педагогічного професійного спілкування педагогів як засобів стимулювання мотивації підвищення кваліфікації, задоволення особистісно значимих потреб у вдосконаленні окремих компетентностей та трансформувannya їх у практичну діяльність.

Серед форм педагогічного спілкування, які здобули визнання в педагогічній громаді, важливої ролі набувають конкурси професійної майстерності, участь у яких вдосконалює рефлексію вчителя, сприяє усвідомленню ним труднощів та проблем власної педагогічної діяльності, виступає каталізатором пошуку засобів подолання.

Кожного року відбуваються різноманітні конкурси для освітян. Мета майже в усіх одна – допомогти педагогам запроваджувати інновації.

Теоретична та практична доцільність розвитку конкурсів професійної майстерності як засобу вдосконалення професійної компетентності його учасників полягає у відкритості, масовості професійного спілкування творчо працюючих учителів, у практичній демонстрації педагогічного досвіду в ситуації змагання, у поширенні педагогічних ідей та досягнень, а отже – у розширенні простору педагогічної співпраці.

Професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти», який затверджений наказом МОН України від 29.08.2024 року № 1225, визначаються та конкретно окреслюються професійні компетентності педагога. Так, трудовою функцією «Д», яка називається «Безперервний професійний розвиток», передбачено вміння формувати, узагальнювати власний досвід і представляти педагогічній громаді.

Саме в ході конкурсних змагань педагоги шліфують своє вміння презентувати методичні знахідки з метою корегування власної професійної діяльності, ураховуючи пропозиції і зауваження колег, здобутки педагогічної науки і практики.

Тому конкурси педагогічної майстерності є прекрасним майданчиком для реалізації вимог стандарту, демонстрації власних методичних доробок.

Для участі у всеукраїнському конкурсі «Учитель року – 2026» зареєструвалися 87 учителів області:

10 – у номінації «Громадянська освіта»;

24 – у номінації «Англійська мова»;

19 – у номінації «Математика»;

34 – у номінації «Початкова освіта».

На відбірковому етапі конкурсу всі учасники змагались у таких конкурсних випробуваннях:

номінація «Англійська мова» – «Тестування», «Майстерка»;

номінація «Громадянська освіта» – «Тестування», «Майстерка»;

номінація «Математика» – «Тестування», «Майстерка»;

номінація «Початкова освіта» – «Тестування», «Майстерка».

Фінальний етап конкурсу відбувся для 12 учасників в трьох номінаціях та 5 педагогів предмета «Громадянська освіта». Учасників чекали такі конкурсні випробування:

номінація «Англійська мова» – «Методичний експромт», «Написання есе»;

номінація «Громадянська освіта» – «Методичний експромт», «Педагогічна ситуація»;

номінація «Математика» – «Методичний практикум», «Контрольна робота»;

номінація «Початкова освіта» – «Педагогічна ситуація», «Практична робота».

Конкурс дає можливість педагогу формувати власний досвід, здійснити самоаналіз діяльності, намітити шляхи вдосконалення рівня професійної майстерності.

Для підняття престижності педагогічної професії конкурс «Учитель року» є визнаним найоригінальнішим методичним заходом, одним із видів підвищення кваліфікації вчителів. Адже учасники потрапляють, певним чином, в екстремальну ситуацію, коли знання, вміння, швидкість реагування в ході змагань спонукають мобілізуватися на результат. Для системи освіти і сьогодні конкурсні виступи є переконливим матеріалом для розвитку критичного мислення та рефлексії в шкільній педагогіці.

Тож можна зробити висновок, що конкурси педагогічної майстерності можна розглядати, як етап підвищення професіоналізму педагогів, відкрите масове педагогічне спілкування, під час якого поєднується індивідуальна та спільна діяльність, спрямована на демонстрацію кращих професійних особистісних якостей його учасників та їх саморозвиток. Конкурси педагогічної

майстерності сприяють пропаганді педагогічних ідей і досягнень, розширенню простору активного педагогічного спілкування.

Переможцями першого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2026» стали:

1. Андрійчук Оксана, вчителька Ліцею № 11 Звягельської міської ради.
2. Чос Світлана Григорівна, вчителька Новоуївинського ліцею імені Сергія Процика Новоуївинської селищної ради Житомирського району Житомирської області.
3. Разінкіна Олена Валеріївна, вчителька ліцею № 1 імені Густава Олізара Коростишівської міської ради.
4. Шахрай Євгеній Юрійович, учитель Ліцею № 12 міста Житомира.

Талант, творча обдарованість конкретної особистості стають сьогодні запорукою інтенсивного економічного розвитку країни і фактором національного престижу.

Пропонуємо вашій увазі авторські матеріали переможців I туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2026».